

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

A botrány áldozatai.

Irta: **Hock János.**

Minden újságolvasó ember tud arról a szörnyű kimenetelű családi drámáról, mely Kolozsvárott játszódtott le a minap. Hock János ebből az alkalomból cikket írt a „Magyarország”-ba, melyet leközlünk szó szerint, mert sok, nagyon sok olyan igazságot hangoztat, mely a mi bajai szenzációnkra is ráillik.

A napi élet hullámzásában és a politikai események rohamos torlódásában megállit egy pillanatra bennünket az a négy koporsó, amely sötét gyászával szívünkbe markol.

A bűn mérlegét egy pillanatra elnyomja szívünkben a szájalom. Kegyetlen kézzel sujtott le a végzet a bűnösre, aki még a haláltól sem félt annyira, mint a meghurcoltatástól. Inkább választotta a koporsót, mint a pellengéért. Iszonyu megtorlás, amelyet csak a megsértett igazság kiegyenlítése enyhít. De mit vétett az a szegény család?! Azok az ártatlan gyermekek,

akik életükkel váltották meg egy pillanatként gyarlóságát!?

Ne menjünk el okulás nélkül a sötét ravatal mellől, mert a legerősebb igazságokat az élőknek mindig a holtak hirdetik!

Mi vitte ezeket a szerencsétleneket a halálba? A *botránynak és a megbélyezésnek* félelme. Mint a vérebektől üldözött rabszolgák, úgy érezték ők is nyomukban a *szenzációéhes sajtónak szimatját*, a mely kiméletet, irgalmat nem ismer s egy kis izgalomért, ujdonságért ökölnyi betűkkel hurcolja meg a családi tisztességet, mint ahogy Akilles meghurcolta egykor Hektor holttestét Trója körül vérben és sárban. Vádol, gyanusít, ítél ellenőrzés nélkül s reásüt a tüzes bélyeget minden vádlottra, a kit gyakran csak a rágalom hurcol bírószeke elé. Enyhítő körülményeket nem ismer s akit egyszer üldözőbe vesz, halálba kergeti. Ha hallgatsz, bűnös vagy; ha védekezel, kinyomozzák életednek valamely gyenge pillanatát s a beheggedt sebeket felszakgatják. Letárgyalnak, kinpadra kötnek és napokig

végzik rajtad a nyilvánosság napfényében a viviszekciót.

A *közönség pedig lapsol a gyalázatos merényleteknek*. Gyönyörrel szívja magába a botrányok mérges párázatát, amelynek szennyét az élet mélységeiből az a toll fölpiszkálta. Egy véletlen botlás elégséges, hogy arra a gyarló, megtévedt emberre követ dobjon az egész világ és kikötözze a közmegevetés pellengérére. Csak az a hír érdekes, amely naponként egy-egy újabb áldozatot hurcol a porondra, hogy annak felboncolásával az elernyedte idegeket egy kissé felizgassa.

Igy ölték ki a mai társadalom közszelleméből a leghumánusabb tulajdonságot, amelyet bátran nevezhetünk benne krisztusi vonásnak: *a bűnbocsánal szellemét!*

Igy keletkezett a modern társadalomban egy új kodexe a becsületnek és az erkölcsöknek, mely már nem a kereszténység szelleméből sarjadzott ki. Ha egy éhező ember kinyújtja kezét egy falat kenyér után, amely nem az övé ugyan, de amelylyel apró gyermekeinek

TÁRCA.

Hazugságok.

Irta: **Fehér Jenő.**

A hunyó nap utolsó sugarait vetette a felkai völgybe. Tulnan, a Tatra orma fölött már lassan kuszott fel a hold halavány tányérja. A fürdőhely esplanadeján vidáman csevegő társaságok verődtek össze. A fiatalság kacagva röttyel fel s alá a kavicsos utat, míg a sétányt koszorúzó padokat a korosabb fürdővendégek okkupálták: köhécselő asszonyok, akik az alkonyati fuvalom elől fázósan vonták össze értékes sáljukat és többé-kevésbé nyavalyás öreg urak, akiken meglátszott, hogy nem a fárasztó munka betegek. Itt-ott egy nyalka katonatiszt ödöngött könnyű bluzban, kard nélkül, összes fegyverzete egy vékony lovaglóstor, amelyet mindannyiszor megsuhogtat a levegőben, valahányszor valami szellemeséget akar kivágni. Szintelen bókjait udvarias mosolylyal hálálja meg a leánysereg.

Ez a kép untatott engem. Egész súlyával reám szakadt a magány után való vágyakozás, amely — ha meglep — ellenálhatatlan erővel sodor el az emberi társaságtól. Mint a szélvihar a hegyi sziklákat, üz, hajt, kerget

mindaddig, amíg körülöttem nincsen egyéb egy pár égbenyuló fánál és fölöttem nincs más, mint a csillagos mennyboltozat.

Sietve tértem le az esplanade kanyargós ösvényen, egyenesen az erdő felé. Mire odaértem, besötétedett. Köröskörül mélységes csend volt, csak a tücskök csiripeltek bántó egyhangúsággal. Fénybogarak usztak a levegőben.

Jobbfelől pompás nyaraló szegélyezte az országutat. Nem volt valami hatalmas épület. Ellenkezőleg. Inkább egy kedves kis kalitkához, puha, meleg fészekhez hasonlított, afféle buvóhely szerelmes párok részére, akik a boldogságot nem keresik másutt, csak egymás szemében és nem akarnak hallani egyebet, mint egymásnak gyengéd sutogását.

Világosbarna, földszintes épület volt, nagy, tágas erkélylyel, amely csaknem az országutig szögelt ki. Az asztalon kerti lámpás pislogott, halvány világosságot terjesztve maga körül. A verandán nem volt senki.

Közvetlenül a villa előtt, de már kint az országuton, magányos pad volt, amelyre rávetődött a nyaraló árnyéka. Leültem erre a padra s amíg mohón szívtam magamba a hegyek felől áramló friss levegőt, gyönyörködtem a bűbajos est panorámájában. Néztem a homályba vesző hegyek körvonalait, amelyeket derékon vágtak el a ködfoszlányok. A

hegyek alján itt-ott kigyulladt valami apró fény, egy darabig imbolygott, reszketett aztán kialudt.

Álmodozásomból ajtócsapkodás riasztott fel. A zaj a veranda felől jött. Nem láttam senkit, mert háttal ültem a nyaraló felé, de tisztán hallottam, mikor egy öblös férfihang szólt:

— Küldje be a feleségemet!

Röviddel azután ismét ajtócsikorgás, ruhasuhogás, majd néhány pernyi csönd. Végül az előbb említett öblös hang szólalt meg ismét:

— Azt hiszem ma már elég nyugodtak vagyunk mindketten ahhoz, hogy minden lelki emóció nélkül, kölcsönös szemrehányások elkerülésével és teljes higgadsággal beszélhessünk a jövőről. Arról ami elkerülhetetlen. Aminek be kell következnie.

— Az elválásunkról? — vágott közbe egy kellemesen csengő hang, amelyben könnyed guny rezgett.

— Arról. Azt hiszem ön is be fogja látni...

— Belátom. Mindent belátok...

— He, — fakadt ki fanyar nevetéssel a férfi — ön azt hiszi, hogy majd akad még egy olyan bolond a föld kerekén, mint én voltam, aki kiemelttem a semmiből, fényrel és pompával vettem körül, teljesítettem minden óhaját... És a hála?... Hogy megcsalt, mint... mint egy...

éhségét akarja csillapítani, az *lovaj*, akit közmegegyezéssel sujtanak. De ha egy dusz gazdag játékszenvedélyével, vagy felebarátjának ellesett gyengeségével juttat családokat koldusbotra és tönkreteszi azt a szerencsétlen nőt, vagy ártatlan gyermeket, — az *gavallér*, akinek estélyei után törí magát a világ.

Hiába mondja a bennünk kinyilatkoztatott természeti törvényben az Isten parancsa: Ne ölj! Ha azt a fegyvert a lovagiasság szabályai szerint mártom embertársaim szívébe, hőssé lettem egyszerre és tisztelettel mutogat reám a világ.

Mindehhez hozzájárul még az a szerencsétlen előítélet is, melylyel a társadalom következetesen elzárja a *meqlérés útját*. Hiába mossa le az a megtévedt ember könyeivel a szennyet lelkéről, ha egyszer valakire rányomták a bélyeget, viselni fogja mindörökké!

Pedig mennyi bűnnek és szerencsétlenségnek vehetnének elejét egy kis irgalommal! Hány jószándéku embert taszított már a könyörtelenség a visszaesésbe? Így nevel sokszor a társadalom a gyarlóságából bünt, a bűnből megrögzött gonoszságot.

Nálunk még a törvény sincs javításra, csak büntetésre berendezve. Franciaországban a „*loi de sursis*“, amely Berangernek halhatatlan nevet biztosít a humanizmus történelmében, a gyengeségből eredő emberi botlásoknak is oltalmat nyújt a társadalmi irgalomban. Nem legázolni, hanem fölemelni akarja a gyarlóságában elesett embert. Egy meggondolatlan pillanat hibájáért nem üldözi életének utolsó leheletéig, hanem módot nyújt neki a megtérésre. Csak visszaesés esetében sujt le rá teljes erő-

vel. Az a felfüggesztett törvény így hozza összhangba az igazságot az irgalommal, midőn az emberi gyengeséget fedezi a bocsánattal s még a legszerencsétlenebb bűnösnek is alkalmat nyújt a kiengesztelésre.

Ez a kiengesztelődés szállhat most szívébe a kolozsvári ravatal mellett. Megindulással gondolunk a négy koporsóra, amelyben egy szerencsétlen család várja a társadalom könyörületes ítéletét. Aki közülünk bűn nélkül való, az vesse reájuk a legelső követ.

Közgyűlés.

Eleven élet, mozgalmasság jellemezte a 19. évi délelőtti megtartott rendes közgyűlést. Mindjárt a polgármester időszaki jelentésénél akkora vita támadt, hogy úgy látszott, miszerint a közgyűlés két napig fog eltartani.

A vitát dr. Valentin Emil vezette be, ki azt ajánlotta, hogy alkalmas módon tétessék közzé a közönség részére, hogy jövőben az árvapénztárból kölcsönpenzeket lehet felvenni. Utána dr. Nyiraty János bizottsági tag egy igen éles kritikát gyakorolt a polgármester jelentése felett, azt üresnek, tartalmatlannak találta, különösen pedig a közegészségügynél és a rendőrségnél tapasztalt rendetlen állapotokat tárta fel és élénk színekkel festve ezen állapotokat. A polgármester jelentését tudomásul nem veszi, azonban konkrét indítványt nem tesz. Kifogásolta továbbá, hogy dr. Hegedűs Aladár a bajai bank ügyében eljár.

Rajcsányi bizottsági tag is a rendőrség néhány mulasztását sorolja fel, Túry Mátyás pedig az árvaszéki restanciákat. Radó állatorvos, Koller Dezső alkaptány és Szabó Samu árvaszéki ülnök előadták mentségeiket. Dr. Hegedűs Aladár polgármester szigorú vizsgálatot

ígér. A főispán pedig annyiból védelmére kelt a polgármesternek, amennyiben a bank ügyében eljárnia a polgármesternek közérdekből kötelessége. A közgyűlés az adott felvilágosítások után a polgármester válaszát tudomásul vette.

Minthogy előleges pártértekezlet nem volt, megesett az a furcsaság, hogy a függetlenségi párt egyik pártelnöke a polgármester válaszát tudomásul vette, a másik pedig nem vette tudomásul és így formaszerinti ellentétes álláspontot foglaltak el, holott érdemben egyeznek, egyik állításait a másik magáévá tette.

Fontos határozatot hozott a közgyűlés a mennyiben a mátéházi VI-ik majorság eladására nézve a próbaárverés megtartását rendelte el. Tomcsányi a javaslat ellen, mellette pedig Somogyi Emil, dr. Valentin és Weisz Nándor beszéltek. A függetlenségi párti bizottsági tagok csak azért járultak hozzá a javaslatához, mert a további pótdómelelést kiakarták kerülni. A jövő évre sajnos 14% pótdó többlet lesz. Érdekes indítványt adott be Weidinger Dezső bizottsági tag. Memorandumban kimutatta, hogy a közlegelő nem ér semmit, a mennyiben fű alig van rajta, körülbelül hétszáz ezer koronát ér és így ezzel körülbelül 15% pótdót lehetne megtakarítani.

Minthogy a kérdés nagy fontossággal bír és mindenféle érdekeket kell figyelembe venni, kiadatott az indítvány javaslatát véggett a tanácsnak.

Egy országos nevezetességű indítványt tett dr. Bernhart János, nevezetesen azt, hogy a nép- és polgári iskolákat adják át az államnak. Tomcsányi ellenzi, ellenben Meskó László felszólalása után a törvényhatósági bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy megindítja az eljárást az iskolák átadása céljából. Megjegyezzük, hogy olyan gazdag város, mint Szabadka is átadta iskoláit az államnak. A tanügyi követelések napról-napra magasabbak és minthogy az állam a mai terhekkal, illetve hozzájárulással venné

— Kérem . . . kérem . . . Ön az imént azt mondotta: szemrehányások elkerülésével? . . . Ugy-e bár, ugy mondta?

— Oh, nem önnek teszek szemrehányást, csak magamnak.

— Lelki emóció nélkül, ugy-e bár ugy mondta?

— Igen, igen . . . ön nagyon jól megjegyezte a szavaimat, de nagyon rosszul emlékszik vissza azokra a szavakra, amiket ön mondott egykor.

— Már megint szemrehányás! . . .

— Oh nem, amint látja, teljesen nyugodt vagyok.

— Nos, tehát?

— Én végeztem.

— Jó, kívánja, hogy tüstént távozzam?

— Nem, nem sűrgetem. Kérülni kívánom a feltűnést. Én holnap a fővárosba utazom és egy hét múlva visszajövök ide . . . Akkorára ön . . . már . . . nem lesz itt . . . Érti?

— Értem.

— Van még valami kívánsága?

— Van — mondá a nő. — Emlékeztetni akarom arra, hogy önnel egyidőben megkérte a kezemet Saskőy Sándor is, aki szintén fénynyel és pompával vett volna körül. Kikosaraztam őt és önt választottam.

— Hogy megesaljon egy harmadikkal, — szolt keserűen a férfihang.

— Csak azt akarom bebizonyítani önnek — folytatá a nő — hogy nem voltam ráutalva éppen az ön nagylelkűségére. Más is elvett volna. Házát egyébként holnap elhagyom.

Mind a ketten felkeltek. E pillanatban ismét megnyílt az ajtó. A cseléd lehetett.

— Mit akar?

— Nagyságos ur kérem, egy ur van odakint és kérdezteti, hogy bejöhet-e. Itt a névjegye.

A férfi vontatottan: Saskőy Sándor.

Az asszony: elfogadjuk?

— Nem tehetünk egyebet, de . . . a látszat . . . legalább . . . meg kell őriznünk.

— Természetesen . . .

— Mondja meg, hogy szívesen látjuk!

Röviddel ezután új hang vegyült a társalgásba, amely a legszivesebb modorba csapott át.

— Legyen szíves édesem, — szolt a férj — három teritékről gondoskodni, mert Saskőy barátunkat nem eresztjük ám el!

— Oh, a világért se!

Megindult a beszéd árja. Saskőy elbeszélte,

mit csinált, hol, merre járt az utolsó két év alatt.

— Önök ketten ezalatt persze gerlek módjára turbékoltak itthon?

— Oh mi egészen visszavonultan éltünk — mondá az asszony. — Az én uram nem szereti a zajos társaságot. Ugy-e édes fiam?

— Ugy van, drágám.

— Mondja csak Saskőy — szolt újból az asszony — maga még mindig nem akar megházasodni?

— Még nem találtam rá az igazira, — felelte a vendég — de azt hiszem, most rátaláltam a helyes utra, amely az igazihoz fog vezetni. Különb is a példa vonz. Az önök boldogságát látva, a nősülési kedvem megtiszszereződött.

— Tíz óra felé járhatott az idő, amikor Saskőy bucsuzni kezdett. A kertajtóig kísérték.

— Amikor visszatértek a verandára, néhány pillanatig csönd volt. Végül a férfi szólalt meg s a hangja a szokottnál érdekesebb volt:

— Ön tehát holnap elhagyja a házamat! Utána ajtócsapkodás.

Néhány perc múlva a veranda sötét volt . . .

Antalék egyik ablakát. Igen ám, csak hogy az ablak meg bevágta Szimrok kezét, úgy, hogy orvosnak kellett azt bekötöznie.

Ime, ez az oka, hogy Szimrok János most örök haragot tart volt kebelbarátjával: Antal Bélával.

A Dunántul vasuti hálózata. Egyik tekintélyes fővárosi ujság írja a következőket: Magyarország vasuti politikája a legújabb időben szakított azzal az iránynyal, amely a hálózat kibővítését kizárólag az ország fővárosával való összeköttetés létesítését tartotta szem előtt. Ez volt az oka annak, hogy az ország területén egymástól távol eső vidékek között nem létesültek olyan vasuti összeköttetések, amelyek az egyes vidékek gazdasági erőinek érvényesülését, a közforgalom által teremtett szükségletek kielégítését, a közgazdasági javak természetes kicserélését megkönnyítették volna. Ezenfelül nem gondoskodtak évek hosszu során át olyan kiviteli vonalak megépítéséről, a melyek egy-egy tulajdonoson megterhelt vonal forgalmának apasztásával más irányba terelik az ország kiviteli forgalmát. Így például a Fiume felé irányuló forgalom óriási megnövekedésére az egyetlen Fiume felé vezető vonal már nem elég; a nagy magyar Alföld, a Tisza-Duna szöge és a Dunántul között kerülő utakon vezető vasuti összeköttetés áll fenn. Pedig a Dunántul gazdasági javainak az Alföldre való könnyű irányítása fontos közgazdasági szükség s ha tekintetbe vesszük azt, hogy a dunántuli szénbányák termékeinek az Alföldre való könnyű szállítása mennyire megcsappanthatná a széninséget, okvetetlenül arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a Dunántul vasuti hálózatának kibővítése is elkerülhetetlen szükség. *Ebből a szempontból bir nagy fontossággal a Baja—Bátaszék között épülő vasuti hid, amely az Alföld forgalmi igényeinek kielégítésére országos érdekü. A Duna áthidalása a Dunántul gazdasági fellendülését, forgalmi viszonyainak megjavulását jelenti s lehetővé teszi azt, hogy a Dunántul egy-egy hatalmas vidéki központ által illeszkedjék be az ország nagy vasuti hálózatába.* Erre törekszik a Dunántul népes lakossága s ennek adott kifejezést az a nagyarányu mozgalom, amely a pécs—bátaszéki vasut kiépítését sürgette. Az egész vidék megmozdult, hogy ez a vasut létesüljön, községek, városok nem riadtak vissza áldozatoktól s a kereskedelmi kormány nem is zárkózott el attól, hogy ennek a nagyfontosságú vonalnak megépítését lehetővé tegye. Pécs városának közgyűlése memorandumot intézett Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben a pécs—bátaszéki vasutnak, mint államvasuti fővonalnak kiépítését sürgette, küldöttségek támogatták ezt a memorandumot s legutóbb a Pécsset megtartott ipari kongresszuson a pécsváradai küldöttség magától Sztérenyi József államtitkártól tudta meg, hogy a pécs—bátaszéki vasut kiépítése befejezett dolog. Értesülésünk szerint a kereskedelmi kormány elvben elhatározta a vasut kiépítését, nem ugyanabban az értelemben, ahogy Pécs városa kérte, hanem kiépítési helyi érdekü vasutnak. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter 54,114/907. sz. a. kelt rendelében határozta meg a vasut megépítésének feltételeit, ami amellezt bizonyit, hogy a kereskedelmi kormány is szükségesnek látja a Dunántul vasuti hálózatának ezzel a vonallal való kibővítését.

Koporsó mint verekedési eszköz. Tary Péter zentai lakos apósa Skutera Ferencz ugyanottani lakosnak. Az öreg Tary épen egyik unokája temetésére készült, amikor vejével valami okból összeveszett. A haragos

vó a koporsót, melyben a kis unoka feküdt, felkapta az asztalról s ezzel akarta megfenyíteni az apóst. Mikor pedig a jelenlevők ezen borzalmas eszköz használatában őt megakadályozták, apósának egyik ujját harapta meg. A zentai járásbírótság előtt Skutera Ferencz súlyos testi sértés miatt került vád alá, mely a haragos vót 14 napi fogházra ítélte. A szabadkai kir. törvényszék felebbviteli tanácsa jóváhagyta ezt a fogházbüntetést.

Megölte a légyeméreg. Ferencz János óbecsei gazda 1^{3/4} éves, András nevü fiaeskája valahogy hozzá jutott a legyek megölésére az ablakba kitett méreghez, az édeskés oldatot megitta és belehalt. A szülők ellen, gondatlanság miatt megindult a vizsgálat.

Opasno je van se nagnuti. Érdekes újítás áll most küszöbön a Máv.-nál. Valószínűleg a horvát vasuti nyelvkérdésben tapasztalt horvát tulkapásoktól indítva, elrendelte a magy. kir. kereskedelemügyi miniszter, hogy a Máv. magyar vonalain lekerül a kocsik belsejéből az »Opasno je van se nagnuti« horvát feliratu tábla. A magyar vonalakon csupán a »Kihajolni veszélyes és a Nicht hinausbeugen« feliratu táblákat hagyják meg, míg az »Opasno je van se nagnuti« felirat csupán a Máv. horvát vonalain lesz látható.

A magyar posta jubileuma. Posta és táviró-intézményünk szeptember hó 6-án ülte negyvenéves jubileumát. 1867-ig a magyar posta osztrák állami vezetés alatt volt. Hogy lássuk azon gyors fellendülést, mit a magyar posta ezen idő alatt megtett, közöljük a következő számadatokat: 1876-ban postahivatalok száma 1174. A postavonalak száma 30.000. Táviróállomások 204. Táviróvezetékek száma 16,423. Postai küldemények száma 50.000.000. Táviratok száma 500,000. 1906-ban. Postahivatalok száma 5479. A postavonalak száma 98,204. Táviróállomások 3925. Távirókészülékek száma 130,958. Postai küldemények száma 741.953,830. Táviratok 10.017,452.

Elkobozzák a purdékát. Végre megtörtént az első lépés a cigányügy rendezésére. Igaz, hogy kissé későn, mert egy oly borzalmas vérfürdő kellett ennek kicsikarásához, mint a dánosi, de hát ugy vagyunk vele, hogy jobb későn, mint soha. Megjelent a belügyminiszter rendelete, mely valamennyi törvényhatósághoz van intézve, s mely a züllésnek indult gyermekeknek az állami gyermekmenhelyekben való neveltetéséről szól: a rendelet nem szól világosan a cigányok ellen, mert a belügyminiszter nem akar a társadalom egy bizonyos rétege ellen rendeletet alkotni. De, hogy ezek ellen szól, mutatja a rendeletnek azon része, mely azt írja, hogy nem csak az elhagyott, hanem, mindazon gyermek a lelenházba veendő fel, aki eddigi környezetében romlásnak van kitéve. — A rendelet szerint tehát elhozandó rendőrhatalóságok által a 16 éven aluli gyermek mindazon szülőktől, akik nem képesek nevelést nyújtani, vagyis akiknek gyermekeikből előreláthatólag csakis dologkerülők, tolvajok sőt rablógyilkosok válhatnak.

A vasárnapi pálinka mérés betiltása. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök terjedelmes memorandumot dolgoztatott ki, a melyben a pálinkamérések vásár- és ünnepnapokon való nyitvatartását kívánja korlátozni. A pénzügyminiszterium a memorandumot megküldötte már a kereskedelemügyi miniszternek is, mint a melynek reszortjába tartozik a munkaszünetre vonatkozó ügyek elintézése. A pénzügyminiszter a memorandumban nagyfontosságú, mélyreható elveket hangoztat s hajlandónak mutatkozik

hozzájárulni ahhoz, hogy az égetett szesz kimérése vasárnapokon és nagyobb ünnepek mindkét napján délelőtt 10 órától kezdve egész napra beszüntetessék, míg a közönséges pálinka kimérése ezen napokon teljesen eltűnassék, s már az italmérési engedélyek kiadásánál olyan megszorító rendelkezések léptessenek életbe, hogy kihágások dolgában visszaeső üzletesektől elvonassék az italmérési engedély. A pénzügyminiszter hivatkozik arra, hogy a közhangulat nyomásának engedve határozta el magát a tervezett reformok életbeléptetésére, mert a vidéki törvényhatóságoktól egyre sűrűbben érkeznek ez irányban feliratok.

Magyar otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Részgyógy, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherczeg Sándor-utca 30. sz. Budapest.

Segédszerkesztő: Wagner Antal.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, gyógyítja és erősíti a tüdőt.

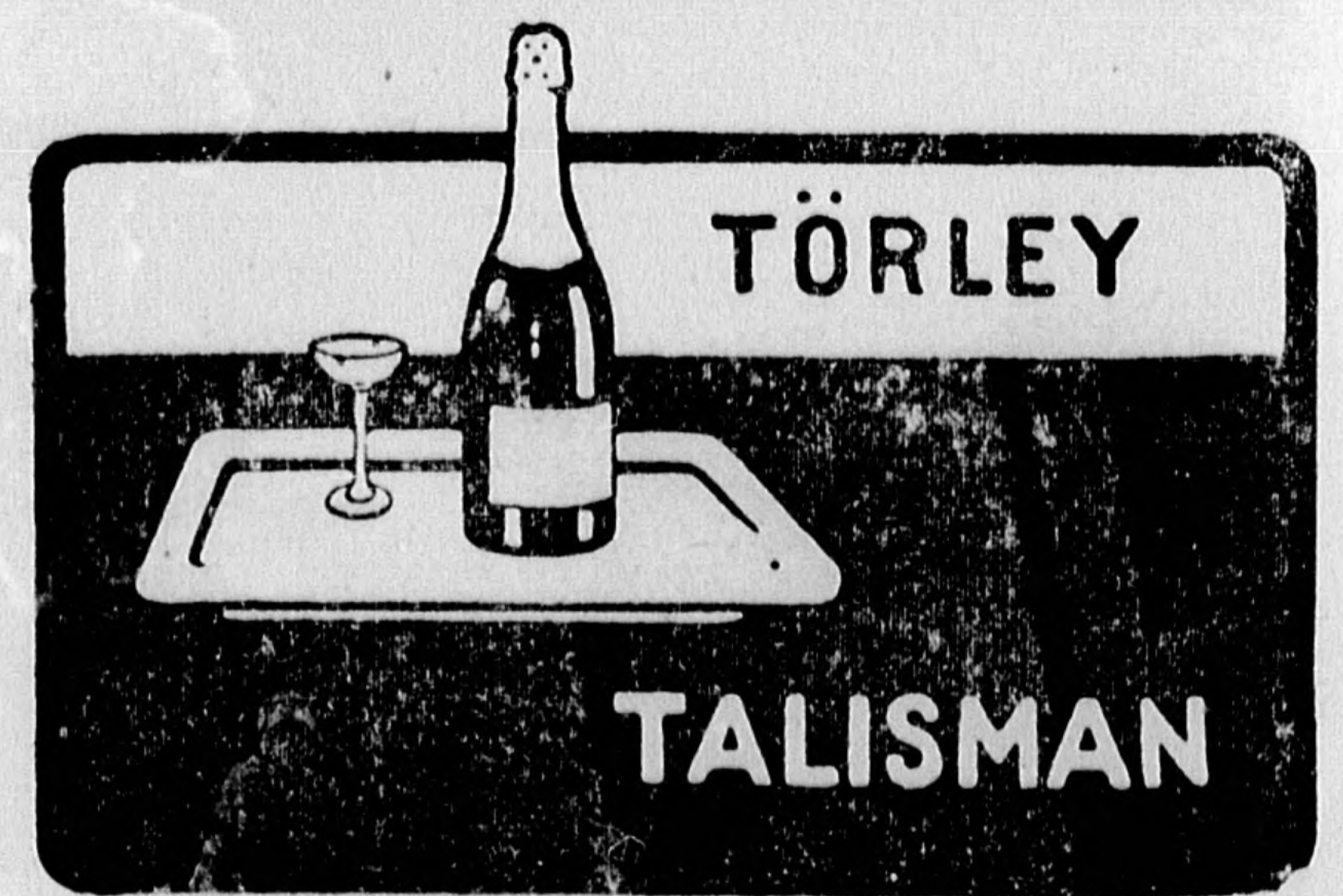
Köhögést és meghülést

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — a kérészt — kérjük figyelembe venni.

bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a SCOTT-féle Emulsió, feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható a gyógyszerárakban.

HÁZ a budapesti-út 109/a. sz. alatt, mely csak egy évvel ezelőtt tiszta téglából épült, megfelelő bármiféle üzlethelyiségnek, minthogy a most épülő vasút közvetlen közelében van. **szabadkézből eladó.** Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ugyanott nyújt.

Czimfestői

munkát készít:

IZLÉSESEK és MODERN
kivitelben:

FARA, ÜVEGRE ÉS VÁSZONRA;
azonkívül üveg-ecelést;

OLTÁR-KÉPEK FESTÉSEIT:
arckép után olaj,
vagy aquarel festményt
(kivánatra modell után is.)

WAGENBLATT FERENC

cím- és címer festő,

BAJA. Alapítva 1898. Belváros.

KÖZSÉGI
NYOMTATVÁNYOK
NAGY RAKTÁRA

NANAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

BAJA, TÓTH KÁLMÁN-TÉR.

KÉSZIT MINDENMŰ

KÖNYVNYOMDAI

MUNKÁKAT

○ JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT, ○
A LEGCSINOSABB KIVITELBEN.

A világ legjobb IRÓGÉPEI

Ez amerikai SMITH—PREMIER-féle, automatikus betűtisztító készülékkel és legujabban háromszínű (viola, piros és fekete) festékszalaggal ellátott, tiszta acélból készült írógépek.

Ezen gépek egyedüli elárúsítója Baja város és környékére

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedő, ki készséggel bocsájtja gépeit 2—3 heti próbaidőre az érdeklődők rendelkezésére.

SÖRHÁZ

Tolnán szabadkézből eladó, illetőleg bérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást a helyszínen a tulajdonos nyújt. 3—3

CSINOS, RÖVID, FEKETE

ZONGORA

ELADÓ. 2—1

FENICZIUS JÁNOSNÁL, SÜKÖSD

1441. sz.
1907.

Hirdetmény.

A bajai magy. kir. állami kertmunkás iskolának mintegy 100 métermázsára tehető, legtöbbször borfajtákból álló szőlőtermése f. évi október 7-én délután 2 órakor a kertmunkás iskola irodájában szóbeli árverés útján eladatik a métermázsánként legtöbbet ígérőnek.

Az árverezők 50 kor. bánatpénzt tartoznak a kertmunkás iskola vezetőségének az árverés megkezdése előtt átadni, amely összeget a vevő 300 koronára egészíti ki.

A vevő tartozik az árveréstől számított 3 napon belül leszüretelni.

Bővebb felvilágosítást a vezetőség nyújt s a termés is a helyszínen tekinthető meg.

A bajai m. kir. állami kertmunkás iskola vezetősége.

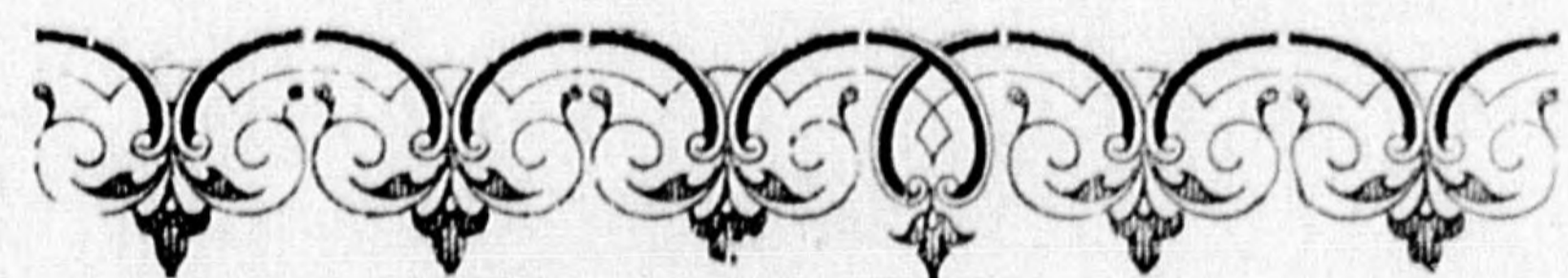
Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

TAKÁCS féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál, ára 3 korona. — Nagy jóvedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFITINKTURA

használatát által éri el, ára: 90 fillér. Kik sömörbajban szenvednek, azok használják a

folyékony ecetszappant

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben ára: K 1.20.

Takács István „Mátyás Király” gyógytár

CINKOTA. (Budapest mellett.) 16—16

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK

-ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., András-sy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

Első cs. és kir. osztrák magyar kizárólag szab.
viharmentes.

HOMLOKZAT FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs III. Hauptstrasse 120 saját házában.

Kivánatra ingyen próba mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománc HOMLOKZAT-FESTÉKE hatás. védve.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonák és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legelőször festék homlokzatokra belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhöz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr. Meglepő eredmény. HOMLOKZAT-FESTÉK viharmentes, mészből, oldható, 49 minta olajfestékkel azonos klgr.-ja 12 krtól följebb.

Főelárúsítók: Wagenblatt és Henerári Baja.

Uj nagy butorraktár!

ROSENFELD ÉS WEISZ MODERN BUTORRAKTÁRA

BAJÁN, Mészáros-féle ház, Erzsébet-királyné-utca 2. sz.

Teljes lakásberendezések úgy egyszerű, mint
a legmodernebb kivitelben állandóan raktáron!

Kárpitos és diszitó munkák a legizlésebb
kivitelben saját műhelyünkben készülnek.

WEISZ JENŐ a „Magyar Műbutorgyár Részvény-Társaság“ volt kárpitos
művezetőjének személyes vezetése mellett.

Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

Uj nagy butorraktár!

özv. Spitzer Simonné és Társa tégla- és cementárúgyár BAJA.

Disznó váljuk
Itató váljuk
Jászólok
Kút fedlapok
Kút medenczék
Kémény fedlapok
Oszlop fedlapok
Kerítés fedlapok
Drótbetétes csövek
Árnyékszék tölcserék

Vizfelfogó medenczék
Kalyha alátétlemezek
Virágvázák
Sirkövek
Sir kerítések
Sir fedlapok
Egyszerű cementlapok
Római mozaik cementlapok
Diszes és márvány cementlapok
Metlach és fayence lapok

I. darabos mész
Beocsini Roman cement
Beocsini Portland »
Elszigetelő lemez
Stuccatur nád
Mindennemű tégla és
cserépárúk
Elvállaljuk: **terazzo**
és minden a szakmába
vágó **beton** munkákat.

Saját tőkái: 2.000.000 korona.

Betét állomány: 7.000.000 korona.

A SZEGEDI KERESKEDELMI- ÉS IPARBANK BAJAI FIÓKINTÉZETE

DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZ.

DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZ.

ELFOGAD:

lakarékbetéteket kedvező feltételek mellett.

A betétek kamatozása a betételt követő nappal kezdődik és a visszafizetést megelőző napon szűnik meg.

Hivatalos órák: d. e. fél 9–12-ig és d. u. 3–5-ig.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk,
mert csak a természetes
szénsavas ásványvíz erre a
legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

ÁGNES-

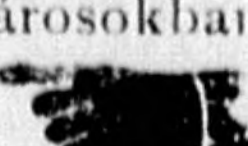
forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségek is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható.

A forráskezelőség. — — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

KEDVELT BORVIZ!

Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál Baján.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.